

ΕΠΙ ΕΝΟΣ ΟΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

Υπό του κ. ΠΑΝΟΥ Α. ΓΡΑΙΚΟΥ

Πᾶς διδόμενος ὀρισμὸς ἑνὸς φαινομένου ἢ μιᾶς ἔννοιας εἶναι ταυτοχρόνως ἓνα τέρμα καὶ μία ἀφετηρία.

Ὁ ἔρευνητὴς ἑνὸς οἰουδήποτε φαινομένου ἢ μιᾶς ἔννοιας εἴτε ἐχρησιμοποίησε τὴν ἐπαγωγικὴν ἢ τὴν ἀπαγωγικὴν μέθοδον ἢ καὶ ἀμφοτέρας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μελέτης τοῦ φαινομένου ἢ τῆς ἔννοιας ταύτης καταλήγει εἰς ἓνα ὀρισμὸν ὃ ὁποῖος ἀποτελεῖ τὸ καταστάλαγμα, τὴν συμπύκνωσιν τῶν σκέψεών του ἐπὶ τοῦ ἔρευνηθέντος θέματος. Ἴδου ὑπὸ ποίαν ἀποψιν ὁ ὀρισμὸς ἀποτελεῖ ἓνα τέρμα.

Ὁ οὕτω ὅμως διατυπωθεὶς ὀρισμὸς ἀποτελεῖ τὴν ἀφετηρίαν : α') διὰ μεταγενεστέρους ἔρευνητὰς πρὸς νέαν διερεύνησιν τοῦ θέματος εἰς ὃν ὁ ὀρισμὸς οὗτος ἀναφέρεται καὶ β') —καὶ σπουδαιότερον— ἀποτελεῖ τὴν ἀφετηρίαν διὰ τὴν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν, τῶν συνεπειῶν, αἰτινες ἀπορρέουσιν ἐκ τοῦ δοθέντος ὀρισμοῦ.

Ἴδου οἱ λόγοι οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ καθιστοῦν προσεκτικὸν κάθε ἔρευνητὴν ὅταν φθάσῃ εἰς τὸ σημεῖον νὰ διατυπώσῃ τὸν ὀρισμὸν μιᾶς ἔννοιας.

Εἰς τὴν κατὰ τὸ 1950 δημοσιευθεῖσαν πραγματείαν μας «Περὶ ἀποσβέσεων» ἐδώκαμεν τὸν κάτωθι ὀρισμὸν αὐτῶν :

«Ἀπόσβεις εἶναι ἡ λογιστικὴ ἀπεικόνισις τῆς πραγματοποιηθείσης λειτουργικῆς ἢ αὐτομάτου φθορᾶς τῶν ἀξιών τοῦ παγίου ἐνεργητικοῦ».

Βεβαίως εἰς τὴν ζῶην ἰσχύει ὁ κανὼν ὅτι «τὰ πάντα ρεῖ» καὶ φυσικὸν εἶναι μίαν ἡμέραν νὰ δοθῇ ὑπὸ τῶν μελετητῶν ἓνας ὀρισμὸς τῶν ἀποσβέσεων τελειότερος, πληρέστερος τοῦ παρ' ἡμῶν δοθέντος. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι καὶ πᾶς ὀρισμὸς μεταγενεστερός εἶναι καὶ κατ' ἀνάγκην τελειότερος τῶν προηγουμένων του. Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἐπιβάλλεται ἡ συζήτησις καὶ ἡ κριτικὴ πάσης νέας ἰδέας, διότι διὰ τῆς συζητήσεως καὶ τῆς διαλεκτικῆς πάλης τῶν παλαιῶν μὲ τὰς νέας ἰδέας θὰ προβάλλῃ ἡ ἀλήθεια, θὰ ἐπιτευχθῇ μία νέα σύνθεσις ἐπὶ ἑνὸς ἀνωτέρου ἐπιπέδου καὶ οὕτω πραγματοποιεῖται ἡ πρόοδος τῆς ἐπιστήμης.

Ἄς ἴδωμεν λοιπὸν πῶς εἶδε τὰς ἀποσβέσεις τὸ κατὰ Σεπτέμβριον 1952 συνελθὸν ἐν Βρυξέλλαις θον Συνέδριον τῆς Διεθνoῦς Ἑταιρίας Δημοσιονομικοῦ καὶ Φορολογικοῦ Δικαίου (International Fiscal Association). Τὸ ἐν λόγῳ Συνέδριον κατέληξεν εἰς τὸν ἐξῆς ὀρισμὸν τῶν ἀποσβέσεων :

«Ὁδηγοῦμεθα λοιπὸν νὰ συμπεράνωμεν ὅτι κατὰ γενικὸν κανόνα ἡ συνήθης ἀπόσβεις δὲν εἶναι ἡ διαπίστωσις μιᾶς πραγματικῆς πραγματοποιηθείσης ζημίας, ἀλλὰ μιᾶς εἰκαζομένης ὑποτιμῆσεως, ὑπολογιζομένης ἐπὶ τῆς λογιστικῆς ἀξίας, ἢ, ὅπερ τὸ αὐτὸ, μία μέθοδος κατανομῆς μιᾶς δαπάνης ἐπὶ συνόλου χρήσεων ἀντιστοιχουσῶν εἰς τὴν διάρκειαν τῆς πιθανῆς χρησιμοποίησεως τοῦ ἀγαθοῦ τοῦ ἀποτελοῦντος ἀντικείμενον ἐπενδύσεως» (1).

Ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρου ὀρισμοῦ τῶν ἀποσβέσεων ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν τὰ ἑξῆς :

1) Revue Internationale des Sciences Economiques et Commerciales, N° 6, Année 1952, p. 95.

A.— Ὁρθῶς κρίνεται ὡς ἀπαράδεκτος ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς ἀποσβέσεως ὡς ζημία. Ἡ ἐπιστήμη τῆς Οἰκονομικῆς τῶν Ἐκμεταλλεύσεων πρὸ πολλοῦ ἔχει διαχωρίσει ἀποφασιστικῶς τὰς ἐννοίας τῆς ζημίας καὶ τοῦ ἐξόδου ἢ δαπάνης.

Ζημία εἶναι μία ἀνάλωσις κεφαλαίου ἢ ὅποια πραγματοποιεῖται ἄνευ τῆς θελήσεως τοῦ ἐπιχειρηματίου ἢ ἀκριβέστερον παρὰ τὴν θέλησιν αὐτοῦ.

Ἐξόδον ἢ δαπάνη εἶναι καὶ αὕτη μία ἀνάλωσις κεφαλαίου, ἢ ὅποια ὅμως πραγματοποιεῖται σύμφωνα μὲ τὴν θέλησιν τοῦ ἐπιχειρηματίου, εἶναι μία καθ' ὅλα ἐσκεμμένη καὶ προγραμματισμένη πράξις.

Τὸ λόγῳ ζημίας ἀναλισκόμενον κεφάλαιον ἀπόλλυται ὀριστικῶς. Τὸ λόγῳ δαπάνης ὅμως ἀναλισκόμενον κεφάλαιον δὲν χάνεται, ἀλλ' ἐπανεμφανίζεται ὑπὸ ἄλλην μορφήν.

Αἱ ἀποσβέσεις τῶν ἐγκαταστάσεων ἀποτελοῦσιν ἀναμφισβητήτως ἔξοδον διότι καὶ προγραμματισμένως γίνονται καὶ τὸ ἀναλωθὲν κεφάλαιον ἐπανεμφανίζεται ὑπὸ ἄλλην μορφήν.

B.— Βεβαίως αἱ πλεῖσται νομοθεσίαι τῶν κρατῶν ἀναγνωρίζουν ὕψος ἀποσβέσεων ἐξικνούμενον μέχρι τῆς λογιστικῆς ἀξίας τῶν ἐγκαταστάσεων. Αἱ τοιαῦται διατάξεις καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν προκύπτων ἀσφυκτικὸς κλοιὸς διὰ τὸν χειρισμὸν τῶν ἀποσβέσεων ἔχουν ὡς ἀφετηρίαν καὶ ὡς σκοπὸν τὴν ἐπίτευξιν δημοσιονομικῶν ἐπιτευγμάτων. Ἄλλ' αἱ ἐπιδιώξεις τῆς δημοσιονομικῆς πολιτικῆς δὲν δύνανται νὰ ἀποτελέσουν τὸ βᾶθρον ἐφ' οὗ θὰ ἐδραιωθῇ ἡ Οἰκονομικὴ τῶν Ἐκμεταλλεύσεων.

Καὶ νὰ ἐπιμένουν αἱ νομοθεσίαι τῶν κρατῶν ἅτινα ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν κατορθῶνουν νὰ κρατοῦν τὸ νόμισμα μὲ σταθερὰν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν ἀξίαν ὅπως αἱ ἀποσβέσεις μὴ ὑπερβαίνουσι τὸ ὕψος τῆς λογιστικῆς ἀξίας τῶν ἐγκαταστάσεων, τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι καὶ τόσον ἀξιόμιμpton διότι δὲν παραβιάζεται ἡ οἰκονομικὴ πραγματικότης. Ὅταν ὅμως εἰς τὴν ἰδίαν τακτικὴν ἐπιμένουν καὶ αἱ νομοθεσίαι τῶν κρατῶν ἐκείνων ἅτινα δὲν ἐπέτυχον νὰ ἔχουν σταθερὸν νόμισμα, τοῦτο δὲν σημαίνει τίποτε ἄλλο παρὰ ὅτι τὴν φορολογίαν τοῦ εἰσοδήματος τὴν μεταβάλλουν οὐσίᾳ εἰς φορολογίαν κεφαλαίου κατὰ τρόπον νομιμοφανῆ μὲν, ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει ὑποκριτικόν.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ Οἰκονομικὴ τῶν Ἐκμεταλλεύσεων ἔχει ἀποφασιστικῶς ταχθῆ ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ὅπως αἱ ἀποσβέσεις ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῆς τιμῆς ἀντικαταστάσεως ὅσας εὐρισκόμεθα εἰς περιόδους νομισματικῆς ὑποτιμῆσεως. Μόνον οὕτω ἡ φορολογία τοῦ εἰσοδήματος φορολογεῖ μόνον τὸ εἰσόδημα μὴ ἐπεκτεινομένη καὶ ἐπὶ τῆς φορολογίας τοῦ κεφαλαίου καὶ μόνον οὕτω βοηθοῦνται αἱ ἐπιχειρήσεις ὅπως παραμείνουν ὡς ἐν λειτουργίᾳ κύτταρα τῆς κοινωνικῆς οἰκονομίας.

Ὅταν εἰς περίοδον νομισματικῆς ὑποτιμῆσεως αἱ ἀποσβέσεις ὑπολογίζονται ἐπὶ τῆς λογιστικῆς ἀξίας αὐτῶν, δηλαδή ἐπὶ τῆς τιμῆς κτήσεως αὐτῶν, τότε βεβαίως τὸ ποσὸν τῶν ἀποσβέσεων δὲν διαπιστώνει τὴν πραγματικῶς πραγματοποιηθεῖσαν φθορὰν αὐτῶν ἐκπεφρασμένην εἰς νομισματικὰς μονάδας, ἀλλὰ ποσὸν κατώτερον αὐτῆς. Διὰ τὸ ἀποφευχθῆ, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ τὸ μειονέκτημα αὐτό, δι' αὐτό, ἡ Οἰκονομικὴ τῶν Ἐκμεταλλεύσεων ἔχει ταχθῆ ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ὅπως εἰς τὰς περιπτώσεις νομισματικῶν ὑποτιμῆσεων ὁ ἀπολογισμὸς τῶν ἀποσβέσεων γίνεται ἐπὶ τῆς τιμῆς ἀντικαταστάσεως.

Γ.— Καὶ τώρα ἄς εἰσέλθωμεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς βασικῆς ἀτελείας τοῦ ὡς ἄνω ὁρισμοῦ.

Ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ ἀπόσβεσις εἶναι «μία μέθοδος κατανομῆς μιᾶς δαπάνης ἐπὶ συνόλου χρήσεων ἀντιστοιχοῦσων εἰς τὴν διάρκειαν τῆς πιθανῆς χρησιμοποιοῦσας τοῦ ἀγαθοῦ τοῦ ἀποτελοῦντος ἀντικείμενον ἐπενδύσεως».

Βεβαίως οὐδεὶς ἀντιλέγει ὅτι ἡ ἀπόσβεσις εἶναι μία δαπάνη κατανεμομένη ἐπὶ μιᾶς σειρᾶς χρήσεων αἱ ὁποῖα ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν διάρκειαν τῆς πιθανῆς χρησιμοποιοῦσας τῶν ἐγκαταστάσεων. Τὰ βασικὰ ὅμως ζητήματα τὰ ὁποῖα γεννῶνται ἐκ τοῦ ὁρισμοῦ αὐτοῦ εἶναι τὰ κάτωθι δύο καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ζητημάτων δὲν δίδει δυστυχῶς ἀπάντησιν ὁ ἀνωτέρω ὁρισμός :

α') βάσει ποίου κριτηρίου θὰ γίνῃ ἡ κατανομή τῆς δαπάνης τῶν ἀποσβέσεων κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν χρήσεων ποὺ ἀπαρτίζουν τὸν πιθανὸν χρόνον χρησιμοποιοῦσας τῶν ἐγκαταστάσεων, καὶ

β') βάσει ποῶν κριτηρίων θὰ καθορισθῇ ὁ πιθανὸς χρόνος χρησιμοποιοῦσας τῶν ἐγκαταστάσεων.

Δ.— Ἐπὶ τοῦ πρώτου ζητήματος ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν τὰ ἀκόλουθα :

Ἐφ' ὅσον παραδεχόμεθα ὅτι ἡ ἀπόσβεσις ἀποτελεῖ μίαν δαπάνην, τὸ μέγεθος τῆς δαπάνης πρέπει νὰ καθορίζεται δι' ἐκάστην χρῆσιν ἀναλόγως τῆς ἐπελθούσης φθορᾶς — λειτουργικῆς ἢ αὐτομάτου — τῶν ἐγκαταστάσεων. Ἐὰν ὑπολογίζεται ὅτι ἐν μηχανήμα θὰ ἀχρηστευθῇ ἐντὸς 10 π.χ. ἐτῶν ἀναγκαστικῶς, τότε ἡ κατανομή τῆς δαπάνης δι' ἐκάστην χρῆσιν δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶναι οὔτε κατωτέρα, ἀλλ' οὔτε καὶ ἀνωτέρα τοῦ 10 % τῆς ἀξίας τοῦ μηχανήματος. Ἐὰν ἄλλιν κριθῇ ὅτι ἡ φθορὰ εἶναι συνάρτησις τοῦ ἐπιτελουμένου ἔργου καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν τὸ ὕψος τῆς ἐτησίως δαπάνης δι' ἀποσβέσεις θὰ καθορίζεται βάσει τοῦ κατ' ἔτος ἐπιτελουμένου ἔργου ὑπὸ τοῦ μηχανήματος (παραγόμενα προϊόντα, διανυόμενα χιλιόμετρα κ.λ.). Πάντως βάσιν τοῦ ὑπολογισμοῦ θ' ἀποτελέσῃ ἡ ἐτησία φθορὰ τοῦ μηχανήματος. Ἐὰν δὲν τεθῇ ὡς βάσις τὸ κριτήριον αὐτό, ὅπως γίνεται μὲ τὸν ὁρισμὸν τὸν δοθέντα ὑπὸ τῆς I.F.A., τότε διάπλατα ἀνοίγεται ἡ θύρα πρὸς τὴν αὐθαιρεσίαν καὶ τὴν σκοπιμότητα.

Ἐὰν ἔχομεν ἐν μηχανήμα 1000 δραχμῶν, διὰ τὸ ὁποῖον ὑπολογίζεται ὅτι ἡ ὠφέλιμος ζωὴ δὲν θὰ εἶναι μεγαλυτέρα τῶν 5 ἐτῶν, τότε τὸ ποσὸν τῆς ἐτησίως ἀποσβέσεως ὑπολογιζόμενον βάσει τῆς σταθερᾶς μεθόδου θὰ εἶναι δραχ. 1000, ἧτοι θὰ εἶναι :

κατὰ τὸ	πρῶτον	ἔτος	δραχ.	1 000
»	»	δεύτερον	»	»
»	»	τρίτον	»	»
»	»	τέταρτον	»	»
»	»	πέμπτον	»	»
σύνολον				<u>5 000</u>

Ὅταν ὅμως κατὰ τὸν ὁρισμὸν τῆς I.F.A. ὡς κριτήριον διὰ τὸν ἰσολογισμὸν τῆς ἐτησίως δαπάνης δι' ἀποσβέσεις δὲν τίθεται ἡ κατ' ἔτος προκαλουμένη φθορὰ, ἀλλ' ἀρκεῖ ἀπλῶς ὅπως τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 5 000 κατανεμηθῇ ἐντὸς 5 ἐτῶν,

τότε κάλλιστα εἰς τὰ λογιστικά μας βιβλία ἢ ἀπόσβεσις δύναται νὰ ἐμφανισθῇ κατὰ ἀπείρους τρόπους βασιζομένους εἰς αὐθαιρέτους σκέψεις. Π.χ. κατὰ τὸν ἐν λόγῳ ὄρισμὸν αἱ ἀποσβέσεις τοῦ μηχανήματός μας δύνανται νὰ μᾶς παρουσιάσουν τὴν κάτωθι εἰκόνα :

πρῶτον	ἔτος	δρχ.	800
δεύτερον	»	»	—
τρίτον	»	»	2 000
τέταρτον	»	»	1 300
πέμπτον	»	»	900
σύνολον			δρχ. <u>5 000</u>

Εἶναι καὶ αὐτὸς ὁ τρόπος καταχωρήσεως τῶν ἀποσβέσεων μία «μέθοδος κατανομῆς μιᾶς δαπάνης ἐπὶ συνόλου χρήσεων ἀντιστοιχουσῶν εἰς τὴν διάρκειαν τῆς πιθανῆς χρησιμοποίησεως τοῦ ἀγαθοῦ, τοῦ ἀποτελοῦντος ἀντικείμενον ἐπενδύσεως».

Ἡ διαφορὰ τὴν ὁποίαν ἐμφανίζουν οἱ δύο ὡς ἄνω τρόποι ὑπολογισμοῦ τῶν ἀποσβέσεων εἶναι ὅτι ὁ μὲν πρῶτος βασίζεται ἐπὶ ἀντικειμενικοῦ καὶ ἐπιστημονικοῦ κριτηρίου, ὁ δὲ δεύτερος εἶναι τελείως αὐθαίρετος.

Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον καὶ ἡ εἰκὼν τοῦ ἰσολογισμοῦ καὶ τὸ ποσὸν τῶν ἐτησίων ἀποτελεσμάτων εἶναι ἀκριβῆ καὶ κατὰ τὰς 5 χρήσεις, ἐνῶ κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον ἡ μὲν εἰκὼν τοῦ ἰσολογισμοῦ εἶναι ἀνακριβῆς κατὰ τὰς τέσσαρας πρώτας χρήσεις, καθισταμένη ἀκριβῆς μόλις κατὰ τὴν πέμπτην χρῆσιν, τὰ δὲ ἐτήσια ἀποτελέσματα εἶναι ἀνακριβῆ καὶ κατὰ τὰς 5 χρήσεις.

Ὅταν ἡ ἀπόσβεσις ὀρίζεται ὡς συνάρτησις τῆς ἐπελθούσης λειτουργικῆς ἢ αὐτομάτου φθορᾶς τότε ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 43 τοῦ νόμου 2190 «περὶ ἀνωνύμων ἐταιριῶν» ὀρίζουσα ὅτι : «ἡ ἀπόσβεσις ὀρίζεται τουλάχιστον ἀναλόγως τῆς ἐτησίας ἀναλώσεως καὶ φθορᾶς τῶν ἐταιρικῶν πραγμάτων καὶ τῆς πιθανῆς διάρκειας τῆς χρησιμοποίησεως αὐτῶν» κρίνεται ἐπιστημονικῶς ὀρθή.

Ὅταν ὅμως ὁ νομοθέτης ἐμπνέεται ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀπλῆς κατανομῆς τῆς δαπάνης ἐπὶ μίαν σειρὰν χρήσεων, ἐπόμενον νὰ κυμαίνεται ἀπελπιστικῶς καὶ νὰ προβαίνει ἐντὸς τεσσάρων ἐτῶν εἰς τρεῖς διαφορετικὰς διατυπώσεις τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ Κώδικος φορολογικῶν στοιχείων, συντείνων καὶ αὐτός, ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνάμεών του, εἰς τὴν δημιουργίαν παρὰ τῷ φορολογουμένῳ τῆς σφαλερᾶς ἐντυπώσεως ὅτι ἐνῶ ὁ χειρισμὸς τῶν δαπανῶν δι' ἡμερομίσθια, πρώτας ὕλας κ.λ. εἶναι αὐστηρῶς διαγεγραμμένος, διὰ τὴν δαπάνην δι' ἀποσβέσεις ὑπάρχει ἀσυδοσία χειρισμοῦ !

Ε.— Ὅταν δι' ἕν φαινόμενον δὲν ἀναφέρονται καὶ τὰ αἷτια ἅτινα τὸ προκαλοῦν, τότε τὸ φαινόμενον λαμβάνει διαστάσεις κατὰ βούλησιν, συστελλόμενον ἢ διαστελλόμενον ἀναλόγως τῶν αἰτίων ἅτινα θὰ θεωρήσωμεν ὡς γενεσιουργὰ τοῦ φαινομένου.

Καθ' ἡμᾶς ἡ ἀπόσβεσις ὡς βάσιν ἔχει τὴν φθορὰν τὴν ἐπερχομένην λόγῳ τῆς χρήσεως τῶν ἐγκαταστάσεων (λειτουργικῆ φθορὰ καὶ λόγῳ ἐπιδράσεως ἐσωτερικῶν αἰτίων ἢ τοῦ ἐξωτερικοῦ περιβάλλοντος (αὐτόματος φθορὰ). Ἀποκλειόμενον δηλονότι ὡς γενεσιουργὸν αἷτιον τῶν ἀποσβέσεων τὴν ἀπαξίωσιν τῶν ἐγκαταστά-

σεων λόγω εμφάνισης νέων μηχανών τελειότερων και μεγαλύτερας οικονομικής απόδοσης, αί όποιαί έλαττώνουν τὸ κατὰ μονάδα κόστος τῶν παραγομένων προϊόντων.

Ὁ όρισμός τῆς I.F.A. δὲν λαμβάνει σαφῆ θέσιν ἐπὶ τοῦ τόσον στασιαζομένου αὐτοῦ θέματος, ἀλλὰ χρησιμοποιῶν τὰς λέξεις «πιθανῆς χρησιμοποίησεως τοῦ ἀγαθοῦ» διὰ νὰ όροσημάνῃ τὸν χρόνον λήξεως τῶν ἀποσβέσεων, πρέπει νὰ ὑποθέσῃ κανεὶς ὅτι μᾶλλον συμπεριλαμβάνει εἰς τὰς ἀποσβέσεις καὶ τὴν οικονομικὴν ἀπαξίωσιν τῶν ἐγκαταστάσεων, διότι βεβαίως εἶναι δυνατόν ὁ χρόνος τῆς πιθανῆς χρησιμοποίησεως μιᾶς ἐγκαταστάσεως νὰ τερματίζεται μὲ τὴν τεχνικὴν ἀχρήστευσίν του, ὅπως εἶναι ἐξ ἴσου δυνατόν νὰ τερματίζεται καὶ μὲ τὴν οικονομικὴν ἀχρήστευσίν του. Διὰ τὴν μᾶλλον πιθανὴν αὐτὴν θέσιν τὴν ὁποῖαν λαμβάνει ἡ I.F.A. ἐπὶ τοῦ ἐπιμάχου αὐτοῦ θέματος ἰσχύουν αἱ ἀντιρρήσεις τὰς ὁποίας διευκλώσαμεν εἰς τὴν σχετικὴν παράγραφον τῆς «περὶ ἀποσβέσεων» πραγματείας μας.

ΣΤ.— Ἐὰν ὅμως ὁ όρισμός τῆς I.F.A. δίδει τοιαύτην διαστολὴν εἰς τὴν ἔννοίαν τῶν ἀποσβέσεων ὥστε νὰ περιλαμβάνῃ καὶ τὸν οικονομικὸν θάνατον τῶν ἐγκαταστάσεων πρέπει νὰ τονισθῇ ὅτι ὀρθότατα ἀποκλείει μίαν ἔτι περαιτέρω διαστολὴν αὐτῆς ὥστε αὐτὴ νὰ περιλαμβάνῃ καὶ τὴν προστασίαν τῶν ἐπαρχιακῶν βιομηχανιῶν, ὡς καὶ τὴν ὄθησιν τῶν βιομηχανιῶν πρὸς ἀνανέωσιν τοῦ τεχνικοῦ των ἐξοπλισμοῦ, ὅπως κάμνῃ ὁ ἕλλην νομοθέτης.

Εἶναι ἀστεία καὶ ταυτοχρόνως ἐξοργιστικὴ ἡ ἐπικρατοῦσα κατάστασις ἐν Ἑλλάδι ἐνθα νέλοντες νὰ προστατεύσωμεν τὴν ἐπαρχιακὴν βιομηχανίαν καὶ νὰ ὠθήσωμεν τὶς ἑλληνικὰς βιομηχανίας ὅπως ἀνανεώσουν τὸν τεχνικὸν των ἐξοπλισμόν, ἐπιτρέπομεν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ὅπως νομίμως αὔξάνουν εἰς τοιαῦτα ἐπίπεδα τὰ ποσοστὰ ἀποσβέσεων τῶν ἐγκαταστάσεών των, ὥστε αὐταὶ νὰ ἀποσβένονται εἰς ἐλάχιστα ἔτη καὶ οὕτω νὰ δημιουργητὶ ἀγεφύρωτον χάσμα μεταξὺ πιθανῆς ὠφελίμου ζωῆς τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ τῶν ἐν ἰσχύϊ ποσοστῶν ἀποσβέσεων.

Κατ' αὐτὸν ὅμως τὸν τρόπον νοθεύεται ἡ ἔννοια τοῦ βιομηχανικοῦ κόστους κατὰ τρόπον ἀπελπιστικόν, διότι ὑπείσέρονται εἰς τὸ κόστος ποσὰ ἅτινα κάθε ἄλλο παρὰ ἀντιπροσωπεύουν δαπάνην διὰ φθορὰν ἐγκαταστάσεων.

Ἀπὸ τὴν ἄλλην πλευράν, τηρουμένων τῶν ἐπιφυλάξεων διὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῶν ἰσολογισμῶν ὅπερ εἶναι θέμα ἐκφευγόν τῶν πλαισίων τῆς παρουσίας ἐργασίας, συσκοτίζεται ἡ διαχωριστικὴ γραμμὴ μεταξὺ δαπανῶν καὶ καθαρῶν κερδῶν. Διότι ἐνῶ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀναγνωριζόμενα ὑψηλὰ ποσοστὰ ἀποσβέσεων περιλαμβάνουν ἀναμφισβητήτως καὶ σημαντικὰ ποσὰ κερδῶν, ὁ ἔλεγχος τῶν ἐφοριακῶν ἐλεγκτῶν, παραβλέπων τὸ γεγονός αὐτό, ἀναζητεῖ κέρδη τὴν στιγμὴν καθ' ἣν εἶναι ὀφθαλμοφανές ὅτι κέρδη ἢ δὲν θὰ ὑπάρχουν ἢ θὰ εἶναι μειωμένα κατὰ τὸ ποσὸν τῶν κερδῶν τὰ ὁποῖα ἐμφανίζονται ὑπὸ μορφὴν δαπάνης χάρις εἰς τὰ ἰσχύοντα ὑψηλὰ ποσοστὰ ἀποσβέσεων.

Μὲ τὸν ὑπάρχοντα διαφορισμόν ἀπὸ ἀπόψεως ὕψους ποσοστῶν ἀποσβέσεων μεταξὺ βιομηχανιῶν ἐγκατεστημένων εἰς τὴν περιοχὴν τῆς τέως διοικήσεως πρωτεύουσας καὶ τοιούτων εἰς τὴν ἑλοπὴν Ἑλλάδα καὶ μεταξὺ βιομηχανιῶν τῶν ὁποίων αἱ ἐγκαταστάσεις ἐκτίθησαν πρὸ τῆς 22 Ὀκτωβρίου 1947 καὶ τοιούτων αἱ ὁποιαὶ ἀπέκτησαν ἐγκαταστάσεις μετὰ τὴν ἡμερομηνίαν ταύτην, καθίσταται ἀνέφικτος